

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

kirjaamo.mmm@gov.fi

LAUSUNTO

2.7.2026

Atria Oyj:n, HKFoods Oyj:n ja Snellmanin Lihanjalostus Oy:n lausunto Maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi eläinten lääkitsemisestä

Viite: VN/22625/2023

Atria Oyj, HKFoods Oyj ja Snellmanin Lihanjalostus kiittävät mahdollisuudesta lausua maa- ja metsätalousministeriön asetusluonnokseen. Eläinten lääkintään liittyvät säädösten ajanmukaisuus muodostaa perustan eläinten hyvinvoinnista huolehtimiseen.

Hoidon oikeellisuuden varmistaminen on terveydenhuoltokäyntien perusta

Esitämme lisäystä asetuksen 20 §, jossa määritetään terveydenhuoltokäynnin sisällöstä:

20 §

Terveydenhuoltokäynneillä tarkistettavat asiat ja raportointi

Terveydenhuoltoeläinlääkäriin on terveydenhuoltokäynnin yhteydessä tarkistettava, että terveydenhuoltosuunnitelma ja lääkitsemissuunnitelma sisältävät kaikki vaaditut tiedot sekä onko pitopaikan toiminta ollut suunnitellun mukaista.

Terveydenhuoltoeläinlääkäriin on erityisesti tarkistettava ne seikat, joilla on olennainen merkitys eläinten lääkehoitotarpeen vähentämisessä. Tarkistuksen tulee kattaa vähintään:

1) käynnin läheisyydessä sairastuneiden eläinten diagnoosin ja hoidon oikeellisuuden varmistaminen kliinisellä tutkimuksella ja käytettävissä olevilla lisätutkimuksilla;

2) eläinten terveydentila;

3) poistojen ja sairastavuuden syyt; ja

4) lihantuotantoon suuntautuneissa pitopaikoissa lihantarkastusraportti.

Lisäsehdotuksen tarkoituksena on varmistaa aiempaa paremmin, että lääkkeitä käytetään tehtyjen diagnoosien mukaan juuri silloin kuin niitä tarvitaan. Ehdotus pyrkii tarkentamaan lääkkeiden käyttöä vain niihin tapauksiin, kun niitä tarvitaan ja niistä on hyötyä.

Ilman perusteellisia diagnooseja lääkkeitä voidaan käyttää todellista tarvetta enemmän. Tämä aiheuttaa resistenssiä sekä tarpeettomia kustannuksia ja työtä eläinten omistajalle.

Erityisesti vasikoiden hengitystietulehduksien hoidossa lääkkeiden käyttöä on mahdollista olennaisesti vähentää, kun terveydenhuoltotarkastus perustuu riittävään diagnoosiin ja hoidon oikeellisuuden varmistamiseen.

Makera-rahoitetut Lykky – hankkeen mukaan tuottajan käsitys eläimen kuolinsyystä poikkeaa huomattavasti raadonavauksessa tehdystä diagnoosista; yli puolessa tapauksista käsitys on väärä. Lisäksi tilojen lääkitysmäärät vaihtelevat huomattavasti riippumatta käytettävissä olevista muista terveysindikaattoreista kuten kuolleisuus ja päiväkasvu. Tehtyjen erikoistutkimusten perusteella on voitu todeta, että esimerkiksi vasikoiden hengitystietulehduksissa oireiden perusteella ei voi kovinkaan suurella todennäköisyydellä tietää, mitä lääkkeitä eläimille olisi syytä käyttää. Tämän johdosta on tarpeen kehittää toimintatapoja, joilla lääkitysten tarkkuutta voidaan parantaa nykyisestä.

Tuottajan tietoisuutta eläinlääkärin määräämistä lääkkeiden varajoista vahvistettava

Näkemyksemme mukaan asetuksen päivityksen yhteydessä on perusteltua tarkentaa lääkkeiden varoaikoihin liittyvän informaation kulkua terveydenhuoltojärjestelmässä. Nykyisellään tulee ilmi tapauksia, joissa tuottaja ilmoittaa virheellisesti lääkepakkauksen yleisen varoajan, vaikka eläinlääkäri olisi määrännyt kyseisen tuottajan eläimille tästä poikkeavan varoajan. Tämän arvioidaan johtuvan siitä, etteivät kyseiset tuottajat ole tietoisia eläinlääkärin antamasta lääkeselvityksestä, ja siinä annetuista tarkennetuista varajoista. Esitämme ministeriölle harkittavaksi, miten tuottajan tietoisuutta annetusta lääkeselvityksestä vahvistetaan prosessin aikana. Yksi vaihtoehto on vahvistaa tiedon saatavuutta esimerkiksi 30 § täydentämällä.

Muilta osin pidämme ministeriön esittämiä muutoksia asetukseen kannatettavina.

Helsingissä 2.7.2026

Risto Lahti

Yhteiskuntasuhdejohtaja

Atria Suomi

HKFOODS

Sami-Jussi Talpila

Hankinta- ja kehityspäällikkö

HKFoods Oyj

Roland Snellman

Toimitusjohtaja

Snellmanin Lihanjalostus Oy